

“Een imposante verschijning, waarschijnlijk 12de kops, een plaatshert dat snel duidelijk maakt wie de baas is, door zijn ervaring oog voor alle ontwikkelingen en gaat er moeiteloos mee om, is een echte overlever door steeds op de goede momenten zichtbaar te zijn, kan (bestuurlijk) heel oud worden zolang hij scherp blijft.”

Foto: WMH

Tekst en foto's: Reinier Broeks

IN GESPREK MET DE PRESIDENT VAN LJV RHEINLAND-PFALZ

Rheinland-Pfalz (RLP) is één van de 16 deelstaten van Duitsland en qua oppervlakte ongeveer de helft van Nederland. Gerekend vanaf Utrecht kun je met 3-4 uur rijden ongeveer wel overal in RLP komen. Daarom is het voor jagers die Nederland te klein vinden en graag op grofwild jagen, het jachtgebied bij uitstek. Naar schatting zijn er enkele duizenden Nederlandse jagers in RLP actief. Tot 15 jaar geleden werd RLP overspoeld door Luxemburgse en Belgische jagers; sindsdien nemen de Nederlanders een zeer prominente plaats in. Het is al een aantal jaren zo lucratief, dat er meerdere jachtmakelaars actief zijn. Zij helpen bij het verkrijgen van een Duitse jachtakte, organiseren één- of meerdaagse jachtdagen en zijn makelaar bij het pachten van jachtvelden (Revieren).

Aanleidingen genoeg om eens te gaan praten met de president van het Landesjagdverband, (vergelijkbaar met onze KNJV), van Rheinland-Pfalz: Kurt Alexander Michael (1948). Een rasbestuurder en jager in hart en nieren, wiens mening vaak wordt gevraagd. Daarnaast heeft hij ook nog tijd om te jagen. ‘Want daar is het ooit allemaal om begonnen.’

Het is nu zo, dat grondeigenaren met minder grond dan 75 ha deze in moeten brengen in een Jagdgenossenschaft, een soort jachtgrondvereniging, meestal per dorp georganiseerd. Deze Jagdgenossenschaft voert de jachtwet namens de eigenaren uit zoals bijvoorbeeld het uitgeven van de jacht(pacht), het regelen van de wildschade en nog veel meer. Een Duitse grondbezitter en jachttegenstander heeft

na jaren procederen eind juni 2012 gelijk gekregen van het Europese Hof voor de Rechten van de mens: hij kan zich onttrekken aan het verplicht inbrengen van zijn grond bij de Jagdgenossenschaft om principiële redenen. Heeft die uitspraak mogelijk grote gevolgen voor het reviersysteem?

Dat valt nog te bezien. Het Duitse reviersysteem is gebaseerd op de beheer- en zorgplicht. Die plicht gaat over dierenwelzijn, over wildschade, over dierziekten en bijvoorbeeld over het nazoeken van aangeschoten dieren. Dat moet mogelijk blijven. Een nazoek kan niet ineens opgehouden, omdat een bepaald gebied niet mag worden betreden. Het is nu aan de wetgever om duidelijkheid te verschaffen. Op alle niveaus is men druk aan het

PROFIEL

- Sinds 1998 president van het Landesjagdverband Rheinland-Pfalz. Daardoor is hij belangenbehartiger van 18.000 leden
- Sinds 1999 vicepresident van het grote landelijke Deutscher Jagdschutzverband, de alles overkoepelende organisatie die gaat over alle Duitse KNJV's.
- Sinds 1994 voorzitter van het jagersdistrict Bitburg-Prüm, gelegen in Rheinland-Pfalz
- Sinds 2002 president van de AINC, een landoverschrijdende jagersorganisatie die actief is daar waar Frankrijk, Duitsland en Luxemburg elkaar raken.

zoeken naar een oplossing. De verwachting is dat er in de eerste helft van 2013 een wetswijziging gaat komen. Uitgangspunt voor de nieuwe wetgeving zal het respect voor vrijheid van het individu zijn en onze gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de natuur. Ik adviseer jullie om, zodra er zich iemand meldt die zijn jacht niet in wil brengen, daar direct melding van te maken bij de Jagdgenossenschaft en de Untere Jagdbehörde. Mogelijk is het ook raadzaam direct een advocaat in te schakelen.

Loodvrije munitie; dit thema speelt al een tijd en wordt steeds belangrijker. In de Pirsch stond dat in de staatsbossen loodhoudende munitie al verboden is. Wat kunnen we in RLP daarvan verwachten?

Ik vind dat we de problemen met lood zeer zeker moeten onderkennen, maar er zijn op dit moment meer vragen dan antwoorden. In sommige deelstaten is het verbod op loodvrije munitie weer ingetrokken. Ik verwacht niet dat er op korte termijn een oplossing komt en zie het ook meer als een politiek probleem. Ja, ik weet dat er proeven zijn gedaan met röntgenfoto's van geschoten wild. Een bladschot gaf fragmenten tot in de achterbout van het ree. Maar dat geldt voor loodhoudende én loodvrije munitie. Laten we eerst maar even de onderzoeken afwachten. Per 1 april 2013 is loodhoudende munitie in de RLP in ieder geval verboden.

In de Duitse jagersmedia is een langdurige discussie gaande over lampen, nachtrichtmiddelen en geluidsdempers. In het kort gaat het in de breedte over moderne technieken om het jagen succesvoller te maken. Hoe denkt u over deze onderwerpen?

Van geluiddempers weet ik dat met name het gehoor van de jager minder heeft te lijden, maar dat is voor mij onvoldoende voor een discussie. Daarom wil ik me

eigenlijk beperken tot nachtrichtkijkers. Er wordt gezegd dat Nederlanders goede, zo niet de beste, nachtogen hebben. In ieder geval veel betere dan de Duitsers. Namelijk, op momenten dat de meesten van ons geen hand voor ogen meer zien, klinken in de Nederlandse revieren nog geregeld nachtelijke schoten. Even zonder dollen: er is heel weinig bekend over het effect van verregaande nachtelijke bejaging van wild. Hoe snel past het wild zich aan? In welke mate verandert hun gedrag? Worden ze nog schuwer en moeilijker bejaagbaar? Eigenlijk zouden er twee identieke gebieden gedurende 2 tot 3 jaar bejaagd moeten worden; in het ene gebied met de meest moderne middelen en in het andere met dat wat de wet nu toestaat. Na die periode zou men de balans moe-

ten opmaken en een beslissing nemen. 20 jaar geleden was er in Duitsland de discussie over de rode punt in de richtkijker. Velen waren tegen maar zie het resultaat. En boeren willen graag dat de wildschade met alle mogelijke middelen wordt bestreden. Zij zijn vaak nog grotere voorstanders van dit soort ontwikkelingen dan jagers. Ik sta nieuwe ontwikkelingen in ieder geval niet in de weg.

Dat de heer Michael open staat voor verandering of in ieder geval meegaat met zijn tijd, blijkt uit het feit dat hij (het systeem van) de Blaser R8 omarmt. De R8 is een buks waarbij het trekkergedeelte één geheel vormt met het magazijn. Op zich vindt Michael dat principe mooi, maar hij denkt wat verder en ziet voor zich dat er op termijn een chip in het trekker/magazijngedeelte zit én één in de buks. Zo kan er slechts in die unieke combinatie met de buks worden geschoten. Weer een stap dichterbij optimale veiligheid.

Prof. Beutelmeyer (hoogleraar Marketing en Reclame en jager) benoemt in zijn voordracht ‘Duurzaamheid in de jacht’ dat jagers steeds minder goed het ‘waarom’ van de jacht uit kunnen leggen. Dat is zorgwekkend want de jager is bij uitstek de aangevoerde persoon om draagvlak te creëren bij burgers. Wat zouden we daar volgens u aan kunnen doen?

Dat de jager steeds minder goed het ‘waarom’ van de jacht uit kan leggen, klopt. Dat zie ik ook. Wanneer 20 jaar geleden een grote keiler werd geschoten, dan liep het hele dorp uit. Nu stapt de jager zo snel mogelijk in zijn auto en gaat naar huis. Nog niet zo lang geleden werd bij drijfjachten het volledige tableau gelegd. Nu zie je vaak dat er slechts enkele stukken liggen als representant voor de rest die al in het koelhuis hangt. De betrokkenheid van de jagers neemt af. Ze wonen niet meer in hun veld en hebben daardoor minder

Programma om in de Rheinland-Palz de zwartwildbestanden fors terug te dringen.

1. De autoriteiten gaan versterkt toezien op nakoming van de maatregelen
2. Het zwartwild moet het gehele jaar sterk worden bejaagd met alle mogelijke middelen. De schoontijd blijft opgeheven
3. Alle afspraken of doelstellingen met betrekking tot beheer van zwartwild moeten in het teken staan het verkleinen van de bestanden
4. Biggetjes moeten, los van hun verwerkbaarheid als voedsel, zeer sterk bejaagd worden
5. Het afschot van vrouwelijk zwartwild moet omhoog. Baggen die duidelijk zichtbaar afhankelijke biggetjes zogen, moeten gespaard worden. Is er een keuze in het afschot dan geldt de regel 'jong voor oud'
6. Iedere beperking die te maken heeft met gewicht of leeftijd moet achterwege gelaten worden
7. Het is gebleken dat gebiedsoverstijgende bewegingsjachten zeer effectief zijn. Daarom moeten die zoveel mogelijk worden georganiseerd
8. Ten tijde van volle maan en sneeuw moet met zoveel mogelijk jagers worden aangezet; het liefst gelijktijdig met de bureu
9. Kunstmatige voedselvoorzieningen moeten tot een minimum worden beperkt. Alle partijen zoals jagers, boeren, boswachters en grondeigenaren worden opgeroepen om misstanden te melden. Overtredingen worden zwaar bestraft
10. Jachtpachters wordt gevraagd om veldloze jagers zoveel mogelijk te betrekken bij het zwartwildafschot
11. Voor het afschot van zwartwild worden in staatsjachten geen afschotkosten in rekening gebracht
12. De land- en bosbouwbedrijven moeten meewerken aan het optimaliseren van jachtveldinrichtingen zoals het aanleggen van schietstroken in de gewassen. De betreffende organisaties roepen hun leden op om actief het gesprek met jagers aan te gaan voor een optimale bejaging
13. De ondertekenaars van dit programma wijzen de gemeenten er op dat er een mogelijkheid is om tegemoet te komen in de kosten voor Trichineonderzoek. Voor biggetjes zouden deze kosten volledig moeten worden vergoed

(Dit is een beknopte vrije vertaling van het Handlungsprogramm Reduzierung Schwarzwildbestände zoals dat is verschenen in Jagd & Jäger, november 2012, nr 11, 49ste jaargang)

binding met de omgeving. Jagers zoeken een veld zonder veel werk. Jagers hebben beperkte tijd om te jagen vanwege de lange werkdagen en de hoge sociale druk. Er is een gebrek aan kennisoverdracht van 'vader op zoon' omdat jagen geen familietraditie meer is; er zijn veel 'nieuwe jagers'. De jager verandert of is veranderd. Trofeeën winnen het van beheer. Om deze redenen en nog veel meer is de huidige jager steeds minder in staat om het 'waarom' uit te leggen. De jachttegenstanders daarentegen krijgen steeds meer kennis en hebben steeds meer argumenten om het jagen uit te bannen. Er moet een tegenbeweging op gang komen.

In een brede tegenbeweging ligt de oplossing. Meer betrokkenheid, kiezen voor beheer boven trofeeën. Praat met boeren en bespreek hun plannen voor het komende jaar. Bezoek regionale bijeenkomsten, doe actief mee met beheereenheden (Hegeringen). Volg cursussen en seminars over jagen in de meest brede zin. Die cursussen worden trouwens door het LJV het hele jaar door voor heel lage prijzen aangeboden. Nodig beginnende jagers uit om roofwild te bejagen en misschien wel een wildzwijn te schieten. Organiseer gebiedsoverstijgende druk- en bewegingsjachten. Zoek elkaars contact. Een eenvoudige manier om dat contact te leggen is de wildvolgovereenkomst. Die moet bij wet worden afgesloten met het buurveld om zonder al te veel moeite direct te kunnen nazoeken in het veld van de bureu.

U bent goed in staat geweest de klassieke varkenspest (KVP) buiten de grenzen van RLP te houden door stevig te bejagen en zelfs premies te geven voor afschot van biggetjes tot 15 kilo. Daardoor is de KVP teruggedrongen en zelfs (voorlopig) geheel verdwenen. Onlangs kwam echter in het nieuws dat er een nieuwe varkenspest aan komt, namelijk de Afrikaanse varkenspest (AVP). Die zou via Rusland, Polen en Tsjechië onderweg zijn naar Duitsland. Wat gaat u doen tegen de AVP?

Sowieso is het heel moeilijk om ziekten (KVP) of parasieten (Trichinella) onder controle te krijgen. Dat komt omdat we met wild te maken hebben. Het wild stoort zich niet aan grenzen of regels. Om ons te weren tegen deze moeilijk te bestrijden ziekten heb ik onlangs een dertienpuntenplan opgesteld met de grootste belanghebbende partijen in RLP, zoals het Oberste Veterinärbehörde (een soort AID), de Oberste Jagdbehörde (lijkt op FBE) en het Bauern- en Winzerverband (een soort LTO). Omdat de meeste risico's zitten bij wilde zwijnen, is het programma daarop gericht. Het grote doel is om de zwartwildbestanden zover terug te dringen dat dierziekten zo weinig mogelijk kans krijgen. (zie inzet voor het programma)

Wat zijn grote aandachtgebieden? Waar ligt u wakker van?

Er speelt nogal wat in jagend Duitsland. Ik maak niet snel onderscheid tussen grote of kleine zaken. Wanneer het om jacht gaat, is bijna alles van gelijke grootte. Er zijn wel veel veranderingen gaande en

aanstaande. Zo heeft de jager steeds meer te maken met het Europese beleid. Neem bijvoorbeeld biogasinstallaties. Steeds meer boeren hebben naast hun oorspronkelijke activiteiten een biogasinstallatie. Daarvoor hebben ze (nog meer) maïs nodig en verbouwen dat op steeds grotere percelen. Daardoor wordt zwartwildbejaging almaar moeilijker. Zitten de varkens eenmaal in de maïs, dan krijg je ze er nauwelijks nog uit. De schade kan dan voor de jachtpachters fors oplopen.

Een ander probleem zijn de windmolens. Ik ben niet tegen windmolens maar wil ze wel geconcentreerd zien. Niet als enorme horizonvervuilers zoals ze nu her en der worden neergezet. Begrijp me goed, een gemeente krijgt per windmolen tot €70.000,- per jaar. Dat is voor gemeenten, met bijvoorbeeld 600 inwoners, die 5 windmolens neer laten zetten, heel veel geld. Dat wil ik ze zeker niet onthouden. Maar de natuur is er niet bij gebaat en het jachtbedrijf ook niet.

Ik zie het beheer van revieren verslechteren; de staat heeft daar een groot aandeel in. Zij organiseert veel commerciële jachten die feitelijk alleen nog maar geld opbrengen en weinig met beheer te maken hebben. En dat komt weer doordat er steeds meer revieren slecht te verpachten zijn vanwege de hoge wildschade. Om die reden zijn we blij met de Nederlanders (en Luxemburgers): zij betalen nog steeds heel veel geld voor nauwelijks te beheren revieren met hoge wildschade. In de regio Bitburg-Prüm zijn er in totaal 330 revieren waarvan er 100 aan Nederlanders zijn verpacht. De pachtprijzen dalen landelijk fors, behalve daar waar Nederlanders en de Belgen zijn. Dus jullie zijn van harte welkom. Wel zou het prettig zijn wanneer onze gasten wat meer weten van onze (jacht)cultuur en van de wet- en regelgeving. Dat laat namelijk nogal wat te wensen over. Er ontstaat een soort haat-liefdeverhouding en dat staat integratie en optimaal beheer van de jachtrevieren geregeld in de weg. Dat is jammer en onnodig. Er is voor beide partijen een wereld te winnen.

Oh ja, er komt in RLP een schoontijd voor vossen. Waarschijnlijk al bij de start van het volgende jachtjaar.

Ich wünsche Ihnen ein glückliches neues Jahr und ein kräftiges Waidmannsheil! 🐾

Voor informatie: www.ljv-rlp.de

